

Nr 30.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om återupptagande av utredningen rörande småföretagens lokalfrågor.

Bankoutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft fyra inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nr 275 i första kammaren av herr *Lundqvist m. fl.* samt nr 446 i andra kammaren av herr *Birke* samt nr 386 i första kammaren av herr *Ohlon m. fl.* och nr 492 i andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.*

I motionerna I: 275 och II: 446, vilka är likalydande, hemställes att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om att utredningen för småföretagens lokalfrågor återupptager sitt arbete och snarast fullföljer detsamma.

Motionärerna har bl. a. anfört att småföretagens lokalbestånd i mycket stor utsträckning är föråldrat och i flera avseenden bristfälligt och anför vidare följande.

En stor del av dessa lokaler är förlagda till källar- och vindsutrymmen som är mycket olämpliga för en rationell drift och dessutom hälsofarliga för de där sysselsatta. I den mån läget på byggnadsmarknaden lättar, ökas självfallet värdet — även ur sysselsättningssynpunkt — av att småföretagens lokalproblem kartlägges. Även med hänsyn till de svårigheter som småföretagarna såväl i städer som på landsbygd möter vid lösandet av de för hela deras existens så betydelsefulla lokalproblemen är kartläggningen av småföretagens lokalproblem av stor vikt. Att bostadsbyggandet alltjämt kräver förhandsrätt vid avvägningen av olika byggnadsinvesteringsändamål, får enligt vår mening inte utgöra något hinder för en förbättring och successiv utbyggnad av verkstadslokalerna för de näringsgrenar som här är i fråga. Det synes oss vara en lämplig åtgärd i syfte att bedöma angelägenhetsgraden av småföretagens lokalbehov att den här berörda utredningen får återupptaga sitt arbete.

Motionerna I: 386 och II: 492, vilka även är likalydande, utmynnar i hemställan, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om återupptagande snarast möjligt av utredningen beträffande småföretagens lokalfrågor.

I sin motivering hänvisar motionärerna till remissyttranden från kommerskollegium och arbetsmarknadsstyrelsen i anledning av motioner vid 1953 års riksdag ävensom till ett uttalande av statsrådet och chefen för handelsdepartementet som svar på en fråga i andra kammaren samma år. Motionärerna anför vidare att behovet av ifrågavarande utredning understrukits av företagareföreningarnas förtroenderåd och uttalar, att det råder enighet om att frågan om småföretagens lokalförhållanden är både betydelsefull och angelägen. I fortsättningen framhålles följande.

En planering som möjliggör vidtagande av verksamma åtgärder på detta område är nödvändig. Den utredning som påbörjats men nu är vilande torde vara av stort värde att få slutförd genast. Den kommer att visa det faktiska lokalbehovet och säkerligen också anvisa vägar för frågans lösning. Det är en nödvändighet att denna fråga löses snabbt, då en mängd rörelseidkare arbetar i för länge sedan utdömda lokaler och myndigheterna i de skilda kommunerna ej längre kan godkänna detta orimliga förhållande.

Utskottet. Den i förevarande motioner väckta frågan om återupptagande av utredningen för småföretagens lokalfrågor behandlades av föregående års riksdag. Bankoutskottet uttalade i sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 14) i ämnet, att av vad som framkommit under då föreliggande motioners remissbehandling klart syntes framgå, att småföretagens lokalbestånd icke vore tillfredsställande och att behovet av en upprustning av lokalerna sålunda vore framträdande. Utskottet hade vidare med tillfredsställelse noterat, att hithörande frågor med uppmärksamhet följdes inom handelsdepartementet, och förutsatte att förslag till positiva åtgärder komme att föreläggas riksdagen så snart lämpligen kunde ske. I likhet med statsrådet och chefen för handelsdepartementet hade utskottet funnit att lokalfrågorna borde prövas i samband med att problemen om småindustriens rationalisering och finansiering övervägdes.

Utskottet hyser alltjämt den uppfattningen, att behov föreligger av en upprustning av småindustriens lokaler. Därest det av Kungl. Maj:t föreslagna och av utskottet tillstyrkta statliga kreditgarantisystemet till hantverk och småindustri (utskottets utlåtande nr 29) genomföres, underlättas en sådan upprustning. Vidare lär lokalbeståndet kunna förbättras genom medverkan från företagareföreningarnas sida utan att ifrågavarande utredning nu återupptar sin verksamhet. Utskottet vill även erinra om att frågan om statligt stöd i olika former åt företagsrationalisering för närvarande är föremål för utredning av särskilda av statsrådet och chefen för finansdepartementet tillkallade sakkunniga.

Småindustriens lokalfrågor är sålunda redan föremål för uppmärksamhet i olika sammanhang, och utskottet förutsätter, att dessa frågor blir prövade i samband med att åtgärder vidtages för att underlätta småindustriens rationalisering och finansiering.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må besluta att de likalydande motionerna I: 275 och II: 446 samt de likalydande motionerna I: 386 och II: 492 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1954.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sundvik, De Geer, Mogård, Wehtje, Krügel*, Eliasson, Johansson, Rune*, och Svärd*;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Nilsson i Landskrona, Sköldin*, Persson i Norrby*, Johansson i Kalmar, Carlsson i Tibro, Löfgren och Nordqvist i Karlskoga.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *De Geer, Wehtje, Svärd, Carlsson* i Tibro, *Löfgren* och *Nordqvist* i Karlskoga vilka ansett att motionerna I: 275 och II: 446 samt I: 386 och II: 492 bort bifallas och att därför utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

”Den i förevarande motioner väckta frågan om återupptagande av utredningen för småföretagens lokalfrågor behandlades av föregående års riksdag. Bankoutskottet uttalade i sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 14) i ämnet, att av vad som framkommit under då föreliggande motioners remissbehandling klart syntes framgå, att småföretagens lokalbestånd icke vore tillfredsställande och att behovet av en upprustning av lokalerna sålunda vore framträdande.

Utskottet hyser alltjämt den uppfattningen, att behov föreligger av en upprustning av småindustriens lokaler och hälsar med tillfredsställelse de åtgärder, som kan medverka till att denna viktiga fråga föres närmare sin lösning.

De förslag angående statligt kreditgarantisystem, som förelagts årets riksdag synes i viss mån kunna leda till att lösning av lokalfrågor i begränsad omfattning underlättas. En pågående utredning angående statligt stöd i

olika former åt företagsrationalisering synes även kunna antas få en viss betydelse i detta sammanhang. Frågan om hantverkets och småindustriens lokaler synes dock utskottet vara av så central betydelse, att den påfordrar särskilda åtgärder. Med hänsyn härtill biträder utskottet motionärernas förslag om återupptagande av utredningen i dessa frågor.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen med bifall till motionerna I: 275 och II: 446 samt I: 386 och II: 492 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om återupptagande snarast möjligt av utredningen beträffande småföretagens lokalfrågor.”